

ЗАХВОРЮВАНІСТЬ, СМЕРТНІСТЬ, ОРГАНІЗАЦІЯ ОНКОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ

Вивчення стану ураження населення України злоякісними новоутвореннями (ЗН) показало, що за уточненими даними канцер-реєстру кількість нових випадків раку в 2004 р. досягла 161 864, в тому числі у чоловіків – 80 085, у жінок – 81 779. Показник захворюваності склав 341,2 на 100 тис. населення; збільшення показника захворюваності, порівняно з 2003 р., склало 0,79%.

Найвищі рівні захворюваності притаманні Кіровоградській (412,8 ‰), Миколаївській (389,9 ‰), Запорізькій (383,0 ‰) областям та м.Севастополь (508,3 ‰). Найнижчі рівні захворюваності зареєстровано в Закарпатській, Рівненській, Волинській, Івано-Франківській, Тернопільській та Чернівецькій областях (244,2-296,5 на 100 тис. населення). В окремих областях збільшення показника захворюваності на ЗН склало (2,9-6,7)% (Дніпропетровська, Житомирська, Закарпатська, Кіровоградська, Миколаївська, Одеська області).

Оцінка показника захворюваності, обрахованого за українським стандартом, показала, що в першу п'ятірку регіонів, де ураження населення ЗН є найвищим (355,2-387,6 ‰), входять АР Крим, Запорізька, Кіровоградська, Миколаївська та Одеська області. Традиційно високим залишається стандартизований показник захворюваності на ЗН в м.Київ (405,9 ‰) та м.Севастополь (481,5 ‰).

У співставленні з 2003 р. можна констатувати у чоловіків статистично достовірне зниження показників захворюваності на ЗН трахеї, бронхів та легені, передміхурової залози та сечового міхура, підвищення показників захворюваності на ЗН прямої кишки, ануса та немеланомних ЗН шкіри; у жінок таке спостерігається тільки у підвищенні показника захворюваності на немеланомні ЗН шкіри.

Структура захворюваності в 2004 р. практично не змінилася. У чоловіків України найчастіші випадки захворювання на ЗН трахеї, бронхів та легені, гортані, немеланомних ЗН шкіри, шлунка, підшлункової залози, прямої, ободової кишки та ануса, передміхурової залози, сечового міхура та нирки, які разом складають майже 75% усіх випадків захворювань чоловіків на ЗН. У жінок найчастішими є випадки захворювання на ЗН молочної залози та немеланомних ЗН шкіри - це третина усіх захворювань на ЗН, а разом з випадками захворювання на ЗН тіла та шийки матки, яєчників, шлунка, підшлункової залози, прямої, ободової кишки та ануса, трахеї, бронхів та легені вони складають 76,8% усіх випадків захворювання на ЗН.

Кількість померлих від ЗН в 2004 р. досягала 88 885 осіб, або 187,4 на 100 тис. населення.

Територіальні рівні смертності від раку в 2004 р. перебували в межах 142,8 (Закарпатська обл.) - 277,9 (м.Севастополь) на 100 тис.населення. Найвищі показники смертності на 100 тис.населення зареєстровані в Дніпропетровській (208,3), Донецькій (216,3), Луганській (203,8), Кіровоградській (204,6) областях та м. Севастополь (277,9). Найнижчий рівень смертності від ЗН був в Закарпатській (142,8), Волинській (146,9), Львівській (155,9) та Івано-Франківській (152,6) областях. Слід зазначити, що порівняно з попереднім роком рівень смертності від ЗН в цілому по Україні зменшився на 1,2%. Проте в окремих областях цей показник зростав на 2,5-9,1% (Дніпропетровська, Львівська, Рівненська, м.Севастополь).

Статистично достовірно знизився загальний показник смертності від ЗН у чоловіків; якщо ж розглянути окремі нозологічні форми ЗН, то достовірно зниження спостерігається у ЗН ротової порожнини, шлунка, гортані, трахеї, бронхів та легені. У жінок зниження показника смертності спостерігається тільки у випадках ЗН шлунка. Але потрібно пам'ятати, що реєстрація випадків смерті тісно пов'язана з доступністю для регіональних канцер-реєстрів даних про смерті, які накопичуються в органах держаної статистики.

Показник летальності до року в 2005 р. склав 37,0% і залишився найвищим в Донецькій, Закарпатській, Житомирській, Луганській, Херсонській областях (40,8-42,6%). Збільшився рівень охоплення онкологічних хворих спеціальним лікуванням (від 62,4 до 63,8%), а в Одеській, Сумській, Тернопільській, Чернігівській областях та м.Київ він перевищував 70%. Показник морфологічної верифікації ЗН досягав 78,1%, найвищим він був у Одеській, Житомирській, Волинській областях та м.Київ (88,4-94,0%).